

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3270/2018
29.08.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, др Илије Зиндовића и Божидара Вујичића, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., кога заступа пуномоћник Љубиша Костадиновић, адвокат из ..., против туженог ЈШ "Србијашуме" – ШГ "ББ" кога заступа ВВ, ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 490/2018 од 17.05.2018. године, у седници одржаној 29.08.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 490/2018 од 17.05.2018. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Прокупљу П1 308/16 од 16.10.2017. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и поништено је као незаконито решење о отказу уговора о раду број ... од 11.04.2014. године, којим је тужени тужиоцу распоређеном на радном месту самостални референт за израду основа и планова газдовања ШГ "ББ" отказао уговор о раду број ... од 17.04.2012. године и анекс 2 уговора о раду број ... од 24.03.2014. године и обавезан је тужени да тужиоца врати на рад и послове који одговарају његовој стручној спреми, знању и способностима. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде трошкова поступка исплати износ од 203.300,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 490/2018 од 17.05.2018. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена пресуда Основног суда у Прокупљу П1 308/16 од 16.10.2017. године у ставу првом изреке. Ставом другим изреке, преиначена је одлука о трошковима поступка садржана у ставу другом изреке исте пресуде, тако што је обавезан тужени да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 199.500,00 динара у року од осам дана од дана пријема пресуде, а део захтева преко досуђеног до износа 203.300,00 динара, одбијен је као неоснован.

Против другостепене пресуде тужени је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11... 55/14) и утврдио да ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Друге битне повреде одредаба Закона о парничном поступку тужени посебно не наводи, већ истиче да је нижестепени суд погрешно оценио изведене доказе утврђене чињенице и разлоге које је дао првостепени суд, што представља навод о погрешно примењеном материјалном праву.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог на неодређено време. На основу анекса 4 уговора о раду од 05.07.2011. године и уговора о раду којим се уређују међусобна права, обавезе и одговорности број ... од 17.04.2012. године, тужилац је обављао послове радног места - реверни инжињер у ... . Анексом 2 уговора о раду од 24.03.2014. године тужилац је одређен да обавља послове самосталног референта за израду основа и планова газдовања у Шумском газдинству "ББ" у ... почев од 24.03.2014. године. Решењем туженог број ... од 11.04.2014. године, тужиоцу је отказан уговор о раду применом члана 179. став 1. тачка 2. Закона о раду, члана 67. став 1. тачка 1. и члана 16. Правилника о раду туженог, због тога што је посао реверног инжињера, у периоду од јула 2011. године до јануара 2014. године обављао неблаговремено, несавесно и немарно, што је пропустио да организује, да извршава и контролише послове на ревиру планиране годишњим и извођачким плановима, да врши одабирање стабала за сечу у складу са Правилником о начину и времену вршења дознаке ("Службени гласник РС" број 65/2011), да организује и контролише рад чуварске службе на ревиру и заштићеним природним добрима обухваћени ревиром, да врши контролу дрвета у промету и контролу коришћења осталих шумских ресурса, те да је због његове грубе непажње и пропуштања радњи за туженог наступила штета у износу од 10.283.080,00 динара, због мањка дрвне масе од 3.838м³ нето запремине највећим делом од бесправних сеча. Пре давања отказа о раду тужилац је упозорен на настали отказни разлог.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев тужиоца, налазећи да тужени није доказао да је тужилац учинио повреду радне обавезе које се тужиоцу стављају на терет. Оспореним решењем није доказана кривица као субјективни елемент који се огледа у недостатку дужне пажње и савесном скривљеном понашању, те да је наступила застарелост отказа уговора о раду у смислу члана 184. Закона о раду. При томе, првостепени суд налази да иако су разлози дати у решењу у битном идентични разлозима датим у упозорењу, тужени је тужиоцу ставио на терет више повреда радне дужности обухватајући их уопштено, како у погледу места извршења, тако и времена извршења, нема чињеничног основа када и где је тужилац пропустио да изврши дужности које му се стављају да је био у обавези да учини, нити се упућује на доказе на којима послодавац заснива одговорност за пропуст у извршавању

наведених радних обавеза које су утврђене уговором о раду, услед чега радне обавезе повреде истих у погледу начина времена и просторно нису дефинисане и конкретизоване. Тужени у решењу о отказу уговора о раду није навео податке и чињенице у погледу места, времена и начина повреде радне дужности на основу којих би се идентификовала свака повреда радне обавезе, што су основни елементи одлуке о изрицању отказа без којих она не може опстати.

Другостепени суд је ценећи наводе из жалбе, у погледу одлуке о главној ствари потврдио првостепену пресуду, закључујући да је правилно и потпуно утврђено чињенично стање, да је правилно примењено материјално право, с тим што је свој закључак о основаности тужбеног захтева тужиоца засновао и на додатним разлозима. Другостепени суд прихвата као правилан закључак првостепеног суда да тужени у току поступка није доказао да је тужилац учинио повреде радне обавезе које су тужиоцу стављене на терет оспореним решењем, тј. није доказана кривица тужиоца као субјективни елемент који се огледа у недостатку дужне пажње и савесном скривљеном понашању. Упозорење које је упућено тужиоцу не садржи конкретно време, место и начин повреде радне дужности, нити садржи чињенице и околности да се ради о евентуалним повредама које имају продужен карактер, а у таквој ситуацији све те повреде морају бити орочене на одређени период (одређени број месеци или дана) или на годишњем нивоу, јер свака радна обавеза или дужност треба да има моменат до кога се извршава односно моменат пропуштања извршења радне обавезе.

Према члану 179. став 1. тачка 2. Закона о раду ("Службени гласник РС" бр. 24/05... 32/13), који је био у примени у време доношења оспореног решења, прописано је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоје оправдани разлози. Тужени је на основу члана 180. Закона о раду тужиоца актом од 27.03.2014. године упозорио на настали отказни разлог. Међутим, по налажењу нижестепеног суда одредба чл. 180. и 181. Закона о раду којима се прописује да послодавац ставља до знања запосленом да својом радњом или поступком је изазвао настанак отказног разлога због којих би се изјаснио о свему што му се ставља на терет не значи да је све то формалност у поступку отказивања уговора о раду већ сходно члану 7. ратификоване Конвенције МОП-а број 158 о престанку радног односа на иницијативу послодавца (Закон о ратификацији "Службени лист СФРЈ" бр. 4/84), има карактер акта којим се запослени позива на изјашњење у погледу постојања околности чињеница и доказа, који образују отказни разлог. Стога у упозорењу којим отпочиње процедура давања отказа за повреду која је била повод за отказ, послодавац је дужан да наведе основ за давање отказа, чињенице и доказе који указују на то да су се стекли услови за отказ, конкретизујући време, место и начин извршења повреде радних обавеза, обзиром да упозорење не може бити уопштено, нити дато за евентуалне будуће повреде радне обавезе. С тим у вези, битно мора постојати и идентитет између упозорења наведеног чињеничног описа радње која представља разлог за отказ уговора о раду и њеног садржаја наведеног у решењу о отказу уговора о раду, што у овом случају није испоштовано. Оспорено решење садржи набројане радне дужности које је тужилац био у обавези да изврши као реверни инжињер за које послодавац налази да их није извршавао пропуштањем да их предузме, али без података и чињеница у погледу места, времена и начина повреде радне дужности, а на основу којих би се идентификовала свака повреда радне обавезе што су основни елементи

изрицања одлуке, па је закључено да одлука туженог о престанку радног односа тужиоца не може опстати. Другостепени суд наводи да и извештај ревирног инжињера о контроли одељења 56 достављен директору ШГ "ББ" ... од 20.03.2014. године, а на који се у жалби тужени позива, не може бити од утицаја на другачију одлуку јер се упозорење и оспорено решење о отказу уговора о раду не заснива на наведеном извештају ревирног инжињера од 20.03.2014. године. При томе, другостепени суд налази да се ни комисијски извештај од 29.05.2014. године не може узети у обзир с обзиром да је исти састављен након доношења решења о отказу уговора о раду. При свему томе, другостепени суд налази да се не могу ценити као правилни наводи првостепеног суда везано за застарелост отказа уговора о раду јер члан 184. Закона о раду прописује не само субјективни рок од три месеца, него предвиђа и објективни рок од шест месеци који представља оквир најдужега трајања правне моћи за давања отказа, а истеком наведених рокова настаје преклузија у погледу примене отказних разлога. Међутим, и поред погрешног закључка првостепеног суда, у том делу другостепени суд налази да је из других датих разлога које је првостепени суд правилно ценио, донета правилна одлука у смислу члана 191. Закона о раду.

Како је првостепени суд погрешно обрачунао висину трошкова поступка, то је другостепени суд преиначио одлуку у том делу.

Оцењујући наводе ревизије, Врховни касациони суд налази да се закључак и одлука другостепеног суда заснива на правилној примени материјалног права, те да је побијаном пресудом правилно оцењено да је првостепени суд донео закониту одлуку налазећи да је решење о отказу уговора о раду туженог незаконито, те да је тужени као послодавац обавезан да тужиоца врати на рад као последицу погрешно донете одлуке сходно члану 191. Закона о раду. Оцена другостепеног суда да позивање првостепеног суда на застарелост у погледу вођења дисциплинског поступка није добро протумачена, није од значаја имајући у виду чињеницу правилно и потпуно утврђеног чињеничног стања и давања других разлога који су од значаја за доношење законите одлуке правилном применом материјалног права, у овој правној ствари.

Врховни касациони суд је ценио и остале наводе из ревизије, али налази да се истима оспорава правилна оцена изведених доказа и правилна примена материјалног права, а све то је ценио и нижестепени суд и у том погледу дао јасне разлоге које прихвата и овај суд.

Из напред изнетих разлога, применом члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа
судија
Весна Поповић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић